

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
Факультет гідрометеорології і екології**



ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
Ректор ОНУ імені І. І. Мечникова
проф. Вячеслав ТРУБА
2025 року

**ПРОГРАМА
фахового іспиту
для вступу на третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
зі спеціальності Е2 «Екологія»
галузь знань Е Природничі науки
ОНП «Екологічні аспекти природокористування»
на основі освітнього ступеня магістра
(освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста)**

Схвалено на засіданні Вченої ради
факультету гідрометеорології і екології
Протокол № 7
від « 27 » квітня 2025 р.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Фаховий іспит – форма вступного випробування, для конкурсного відбору осіб для здобуття ступеня доктора філософії, які вступають на основі здобутого ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста). Організація та проведення вступного випробування відбувається у порядку визначеному Порядком прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2025 року № 168 та зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 26 лютого 2025 року за № 15/41360 та Положенню про приймальну комісію Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Мета вступного випробування за спеціальністю Е2 Екологія *оцінювання/перевірка знань, умінь, навичок – базових (вихідних) компетенцій для опанування освітньої програми:* вступник має показати відповідний рівень теоретичної та практичної підготовки, відповідність знань, умінь і навичок вимогам навчання в аспірантурі за обраним напрямом підготовки, готовність освоїти вибрану програму підготовки, виявити наукові інтереси і потенційні можливості у сфері науково-дослідної роботи.

Вимоги до рівня підготовки здобувачів: вступник для здобуття ступеня доктора філософії за освітньо-науковою програмою «Екологічні аспекти природокористування» зі спеціальності Е2 Екологія має продемонструвати відповідний рівень теоретичної та практичної підготовки, який надає можливість оволодіти знаннями, напрацювати уміння, навички та компетенції в галузі дисциплін природничого спрямування та професійно-орієнтованих дисциплін, що формують освітянську компоненту підготовки докторів філософії, набути умінь та навичок проведення наукових досліджень, необхідних для здобуття наукового ступеня доктор філософії за спеціальністю Е2 «Екологія».

Вступник також повинен показати розуміння основних законів, закономірностей науки, її практичного значення, перспектив розвитку. Водночас він має показати своє вміння орієнтуватися в фактичному матеріалі, знання найважливіших джерел його поповнення і оновлення, показати свою обізнаність з роботами визначних вчених, фундаментальних наукових установ, періодичних науково-практичних видань.

Форма фахового іспиту – тестування.

Підготовка програми фахового іспиту, розробка тестових завдань та проведення іспиту здійснюється фаховою атестаційною комісією факультету гідрометеорології і екології (наказ № 420-18 від 28.02.2025 року).

1. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. ЕКОЛОГІЯ В СИСТЕМІ ПРИРОДНИЧИХ, СОЦІАЛЬНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ НАУК

- 1.1 Визначення, предмет і завдання екології.
- 1.2 Об'єкт, предмет, методи досліджень та понятійно-термінологічний апарат сучасної екології).
- 1.3 Основні етапи розвитку екологічної науки.
- 1.4 Сучасна екологія як міждисциплінарна наука. Поняття і структурні підрозділи сучасної екології.
- 1.5 Основи системного аналізу, ієрархічність систем, рівні організації біосистем, принцип емерджентності.
- 1.6 Основні етапи екологічних досліджень. Методи прогнозу в екології.
- 1.7 Загальні уявлення щодо екологічних законів, правил, принципів.

2. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ АУТЕКОЛОГІЇ (ФАКТОРІАЛЬНОЇ ЕКОЛОГІЇ)

- 2.1 Визначення «середовище» та типи середовищ.
- 2.2 Екологічні фактори, умови, ресурси.
- 2.3 Принципи класифікації екологічних факторів.
- 2.4 Абіотичні екологічні фактори. Біотичні екологічні фактори. Антропогенні екологічні фактори та їх вплив на абіогенні і біогенні природні компоненти.
- 2.5 Адаптація до дії факторів: фізіологічна та еволюційна, енергетична, речовинна та інформаційна адаптації.
- 2.6 Основні закони факторіальної екології (мінімуму Лібіха, толерантності Шелфорда, сумісної дії факторів Мітчерліха-Бауле, конкурентного виключення Гаузе тощо).
- 2.7 Поняття «екологічна ніша»; правило обов'язкового заповнення екологічної ніші; структура екологічної ніші.

3. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ДЕМЕКОЛОГІЇ (ПОПУЛЯЦІЙНОЇ ЕКОЛОГІЇ)

- 3.1 Визначення терміну «популяція».
- 3.2 Нерівноцінність популяції. Ієрархія популяцій.
- 3.3 Статичні параметри популяції.
- 3.4 Динамічні параметри популяції.
- 3.5 Основні типи біотичних взаємодій між популяціями в угрупованнях.
- 3.6 Популяція як акцептор, який сприймає всю різноманітність порушень, що вносить в довкілля діяльність людини.
- 3.7 Прикладні аспекти популяційної екології.

4. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ СИНЕКОЛОГІЇ (ТЕОРІЇ ЕКОСИСТЕМ)

- 4.1 Властивості біоценозу і біотопу – основних складових (підсистеми) екосистеми.
- 4.2 Принципи функціонування біоценозу.
- 4.3 Динаміка біоценозів. Екологічні сукцесії. Концепція клімаксу.

- 4.4 Порівняльна характеристика понять «екосистема» і «біогеоценоз». Особливості структури та динаміки екосистеми.
- 4.5 Показники динамічної рівноваги екосистем. Особливості кругообігу речовин в екосистемах.
- 4.6 Загальна схема трансформації енергії в екосистемах. Поняття про екологічні піраміди.
- 4.7 Принципи класифікації екосистем. Стисла характеристика основних природних екосистем України.

5. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ БІОСФЕРОЛОГІЇ (ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОЛОГІЇ)

- 5.1 Сучасні уявлення про біосферу. Структура і динаміка біосфери.
- 5.2 Жива речовина і її роль в біосфері.
- 5.3 Еволюція біосфери. Основні біосферні кризи, їх причини та наслідки.
- 5.4 Сучасний етап розвитку біосфери; проблема трансформації біосфери в ноосферу.
- 5.5 Формування соціальної сфери як планетної підсистеми.
- 5.6 Антропогенне навантаження – основна причина сучасної деградації біосфери.
- 6.7 Показники порушення стійкості біосфери. Основні глобальні екологічні проблеми сучасності.

6. АНТРОПОГЕННИЙ ВПЛИВ НА ПРИРОДНІ ЕКОСИСТЕМИ

- 6.1 Зміни природних екосистем під впливом процесів техногенезу. Особливості природного і антропогенного забруднення довкілля. Визначення поняття «забруднення».
- 6.2 Фізичне, хімічне і біологічне забруднення довкілля.
- 6.3 Причини і негативні наслідки радіоактивного забруднення навколишнього середовища.
- 6.4 Екологічна складова проблеми управління та поводження з відходами виробництва та споживання.
- 6.5 Джерела впливу на атмосферу, трансформація забруднювальних речовин в атмосфері, критерії санітарно-гігієнічної оцінки якості атмосферного повітря, основні негативні наслідки забруднення атмосфери; основні напрями охорони атмосфери.
- 6.6 Основні причини порушення якості природних вод, принципи оцінки екологічного стану водних об'єктів, негативні наслідки забруднення природних вод та їх охорона.
- 6.7 Основні причини деградації родючих ґрунтів, проблема хімічного і радіонуклідного забруднення ґрунтів та їх охорона.
- 6.8 Загальні уявлення про геологічне середовище, екологічні функції геологічного середовища, вплив геологічного середовища на стан біоти і здоров'я людини.
- 6.9 Антропогенний вплив на біоценози і проблема збереження біологічного різноманіття.

7. ЕКОЛОГІЯ ЛЮДИНИ

- 7.1 Проблема збереження генофонду людської популяції.
- 7.2 Антропогенні фактори екологічної безпеки людини.
- 7.3 Чинники комфортності і дискомфортності умов життя людини.
- 7.4 Засоби та підходи до оцінки впливу факторів навколишнього середовища на здоров'я людини.
- 7.5 Вплив радіації та інших абіотичних факторів на стан здоров'я людини.

8. ТЕХНОЕКОЛОГІЯ

- 8.1 Основні промислові джерела забруднення довкілля.
- 8.2 Особливості техногенного впливу на довкілля: об'єктів тепло-, гідро- і атомної енергетики; нафтогазової і вугільної промисловості; металургійної, машинобудівельної та промислових підприємств.
- 8.3 Екологічні проблеми на транспорті і шляхи їх усунення.
- 8.4 Характеристика техногенного впливу на довкілля автотранспортних систем.
- 8.5 Вплив сільськогосподарського виробництва на стан довкілля.
- 8.6 Технічні (технологічні) засоби зменшення антропогенного навантаження на стан навколишнього середовища.

9. УРБООЕКОЛОГІЯ

- 9.1 Місто як складна екосистема. Системний підхід до вивчення міста. Структурні елементи міста та зв'язки між ними.
- 9.2 Наявність ресурсів у містах, вимоги до їх якості. Системи та шляхи поліпшення якості питних вод.
- 9.3 Система водовідведення міст і промислових підприємств. Класифікація зворотних вод, вимоги до якості стічних вод, міської каналізації і очисних споруд.
- 9.4 Особливості господарсько-питного і промислового водопостачання. Методи очистки міських стоків. Принципи управління та поводження з муніципальними відходами.
- 9.5 Озеленення, фітомеліорація.
- 9.6 Комплекс заходів щодо поліпшення якості міського середовища та його рекреаційних можливостей.

10. АГРОЕКОЛОГІЯ

- 10.1 Особливості функціонування агроєкосистем. Особливості агроценозів.
- 10.2 Вплив сільського господарства на природні комплекси, взаємозв'язки між компонентами агроєкосистем.
- 10.3 Фактори забруднення агроєкосистем важкими металами і радіонуклідами.
- 10.4 Негативні наслідки використання агрохімікатів та пестицидів.
- 10.5 Принципи екологізації сільськогосподарського виробництва.

11. ГІДРОЕКОЛОГІЯ

- 11.1 Види водних екосистем та принципова схема функціонування гідроєкосистем-теми водойми.

11.2 Моніторинг забруднення поверхневих вод суші. Контроль за рівнем забруднення підземних вод.

11.3 Особливості водних екосистем, їх склад і місце в біосфері. Угрупування гідробіонтів окремих екологічних зон водних екосистем. Трофічна структура біоти водних екосистем.

11.4 Абіотичні, біотичні та антропогенні чинники якості води у водоймах і водотоках. Основні показники зовнішнього та внутрішнього водообміну. Циркуляції Ленгмюра та їхній вплив на процеси фотосинтезу і екологічні показники водойм.

11.5 Трансформація енергії та речовин в гідроекосистемах. Основні закономірності кругообігу речовин. Роль наносів у транспортуванні забруднювальних хімічних речовин. Донні відклади та їхня роль у вторинному забрудненні природних вод і формуванні екологічного стану водойм.

11.6 Валова первинна продукція, деструкції органічної речовини у водоймах. Гідрологічні умови «цвітіння» води у водоймах.

11.7 Взаємозв'язок між абіотичними та біотичними характеристиками водойм. Динаміка водних мас і її роль у водних екосистемах (течії, внутрішній водообмін, хвильові процеси). Роль фізичних властивостей водних мас у гідроекології. Мутність води та показники фітопланктону. Роль зважених речовин у формуванні якості вод.

11.8 Седиментаційні процеси. Використання оптичних характеристик вод у гідроекології.

11.9 Сольовий склад вод і адаптація до нього гідробіонтів. Чинники, які впливають на сольовий склад вод як середовища існування гідробіонтів. Водно-сольовий баланс замкнених водойм та екологічні наслідки його змін.

11.10 Кисень та його роль у водних екосистемах. Оцінка здатності вод до самоочищення. Евтрофікація, її причини та наслідки для водних екосистем.

11.11 Токсичне забруднення та його наслідки для водних екосистем.

11.12 Комплексна екологічна оцінка якості вод.

11.13 Фактори техногенного забруднення підземних вод та принципи оцінки їх природної захищеності (для ґрунтових та напірних вод). Міграція забруднюючої речовини у підземних водах. Передумови для забруднення підземних вод на ділянці діючого водозабору в залежності від наявності або відсутності природного руху підземних вод.

11.14 Принципи моделювання забруднення поверхневих вод суші. Консервативні і неконсервативні забруднюючі речовини. Процеси перенесення речовини у турбулентному потоці.

11.15 Принципи моделювання забруднення підземних вод. Процеси перенесення речовини у фільтраційному потоці. Модель поршневого витиснення.

11.16 Загальні положення розрахунку розводження стічних вод у річках, розрахунок нормативів ГДС, встановлення ГДС забруднювальних речовин для водотоків і водойм.

11.17 Основні причини порушення якості природних вод, принципи оцінки екологічного стану водних об'єктів, негативні наслідки забруднення природних вод та їх охорона.

11.18 Сучасні методи та прийоми відновлення та збереження якості води річок і водойм. Водоохоронні заходи на водних об'єктах та їх водозбірних площах. Регулювання функцій водних екосистем.

12. ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА

12.1 Понятійно-термінологічний апарат (безпека, небезпека, екологічний ризик та його чинники, рівні екологічної безпеки тощо).

12.2 Шляхи і закономірності формування екологічної небезпеки, ієрархічна структура і структуризація екологічної небезпеки.

12.3 Класифікація екологічних (у т.ч. надзвичайних) ситуацій.

12.4 Єдина державна система запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру.

12.5 Принципи організації і управління екологічною безпекою, поведіння з відходами.

13. ЕКОЛОГІЯ ЗАПОВІДНИХ ТЕРИТОРІЙ І ОБ'ЄКТІВ

13.1 Характеристика, класифікація та організація природно-заповідного фонду (ПЗФ).

13.2 Особливості моніторингу об'єктів ПЗФ.

13.3 Основні напрямки політики в галузі розвитку заповідної справи в Україні. 13.4 Класифікація і особливості окремих категорій ПЗФ. Державний кадастр ПЗФ. 13.5 Положення про природно-заповідні об'єкти та охоронні зобов'язання. 13.6 Структура та особливості "Червоної" та "Зеленої" книг України.

13.7 Режим та управління територіями та об'єктами ПЗФ. Відповідальність за порушення законодавства про ПЗФ.

13.8 Принципи формування екологічної мережі.

14. ЕКОЛОГІЧНИЙ МОНІТОРИНГ

14.1 Види систем моніторингу довкілля та їх ієрархічні рівні. Об'єкти і суб'єкти моніторингу.

14.2 Санітарно-гігієнічні нормативи забруднення складових довкілля.

14.3 Особливості моніторингу забруднення атмосферного повітря.

14.4 Особливості моніторингу забруднення поверхневих вод суші.

14.5 Особливості моніторингу забруднення вод Світового океану.

14.6 Особливості моніторингу забруднення ґрунтів.

14.7 Принципи моніторингу геологічного середовища. Контроль за рівнем забруднення підземних вод.

14.8 Дистанційні методи вимірювань. Технічні засоби і методи вимірювань параметрів довкілля.

14.9 Принципи картографічних досліджень при моніторингу довкілля. Можливості використання ГІС в екології.

15. НОРМУВАННЯ АНТРОПОГЕННОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ПРИРОДНІ ЕКОСИСТЕМИ. ПРОГНОЗУВАННЯ СТАНУ ДОВКІЛЛЯ

15.1 Фактори антропогенного навантаження на природне середовище. Основи стандартизації і нормування в галузі охорони довкілля.

15.2 Принципи нормування антропогенного навантаження на атмосферу. Поняття і розрахунок небезпечної швидкості вітру; розрахунок забруднення атмосфери викидами поодинокого джерела; розрахунок фонових концентрацій в атмосферному повітрі; розрахунок зони впливу джерела забруднення атмосфери; розрахунок санітарно-захисної зони.

15.3 Принципи нормування антропогенного навантаження на природні води (загальні положення розрахунку розводження стічних вод у річках, розрахунок нормативів ГДС, встановлення ГДС забруднювальних речовин для водотоків і водойм; фактори техногенного забруднення підземних вод та оцінка їх природної захищеності; нормування навантаження на морське середовище).

15.4 Принципи нормування антропогенного навантаження на ґрунтово-рослинний покрив. Нормування використання ресурсів геологічного середовища. Нормування утворення відходів. Поняття о нормах радіаційної безпеки. Нормування використання біологічних (у т.ч. лісових) ресурсів.

15.5 Загальні принципи обробки екологічної інформації з метою оцінки та прогнозування стану складових довкілля. Моделювання відношень «хижак-жертва». Принципи моделювання глобальних біологічних процесів.

15.6 Принципи прогнозування забруднення атмосфери. Синоптичні умови, які сприяють формуванню високого рівня забруднення повітря – прогноз МУЗ. Чисельні і синоптико-статистичні методи прогнозу забруднення атмосфери. Прогноз фонового забруднення атмосфери.

15.7 Принципи моделювання забруднення поверхневих вод суші. Консервативні і неконсервативні забруднюючі речовини. Процеси перенесення речовини у турбулентному потоці. Методи розрахунку розводження стічних вод у річках. Розрахунок розповсюдження забруднювальних речовин при аварійних розливах;

15.8 Принципи моделювання забруднення ґрунтово-рослинного покриву. Моделювання основних процесів життєдіяльності рослин, міграції радіонуклідів в агроценозах, процесу поглинення важких металів ґрунтом та рослинами, впливу осолонцювання та засолення ґрунту на розвиток рослин.

2. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Ауров В.В. Методи вимірювання параметрів навколишнього середовища: підручник. Одеса: ТЕС, 2012. 284 с.
2. Білявський Г.О., Бутченко Л.І. Основи екології: теорія та практикум. Навчальний посібник. Київ: Лібра, 2016. 368 с.
3. Боярин М.В., Нетробчук І.М. Основи гідроекології: теорія й практика: навчальний посібник. Луцьк: Вежа-Друк, 2016. 365 с.
4. Василенко І.А., Трус І.М., Півоваров О.А., Фролова Л.А. Екологія людини. Дніпро: Акцент ПП, 2017. 183 с.
5. Владимірова О.Г., Сапко О.Ю. Нормування антропогенного навантаження на окремі складові довкілля: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. Одеса: ОДЕКУ, 2022. 187 с.
6. Гриб О.М., Белов В.В., Отченаш Н.Д. Оцінка, прогнозування та управління якістю водних ресурсів: конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2018. 121 с.
7. Екологічна безпека: підручник / Шмандій В. М., Клименко М.О., Голік Ю.С. та ін. Херсон: Олді-плюс, 2013. 366 с.
8. Екологічна безпека та економіка: монографія / Сокур М.І., Шмандій В.М., Бабець Є.К., Білецький В.С., Мельнікова І.Є., Харламова О.В., Шелудченко Л.С. Кременчук: ПП Щербатих О.В., 2020. 240 с.
9. Клименко М.О., Залеський І.І. Техноекологія: підручник. Херсон: ОЛДІ ПЛЮС, 2017. 348 с.
10. Кучерявий В.П. Екологія. Львів: Світ, 2010. 500 с.
11. Кучерявий В.П. Урбоекологія. Львів: Світ, 1999. 372 с.
12. Лико С.М., Суходольська І.Л. Гідроекологія: навчальний посібник. Київ: Кондор-Видавництво, 2017. 186 с.
13. Лук'янова Л.Б. Основи екології, методика екологізації фахових дисциплін: навчально-методичний посібник для викладачів. Київ: ТОВ «ДСК – Центр». 2020. 210 с.
14. Моніторинг довкілля: підручник / За ред. Боголюбова В.М., Сафранова Т.А. Херсон: Грінь Д.С., 2011. 530 с.
15. Некос В.Ю. Загальна екологія: підручник. Харьков: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2011. 596 с.
16. Нормування антропогенного навантаження на природне середовище. Підручник / Некос В.Ю., Максименко Н.В., Владимірова О.Г. та ін. Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2016. 297 с.
17. Полетаєва Л.М., Сафранов Т.А. Моніторинг навколишнього природного середовища: навчальний посібник. Київ: КНТ, 2007. 172 с.
18. Полетаєва Л.М., Юрасов С.М., Ільїна В.Г. Моделювання та прогнозування стану довкілля: підручник. Одеса: ОДЕКУ, 2014. 191 с.
19. Розанов В.А. Екологія людини. Навчальний посібник. Одеса: Наука і техніка, 2006. 231 с.
20. Романенко В.Д. Основи гідроекології: Підручник. Київ: Обереги, 2001. 728 с.

21. Сафранов Т.А., Губанова О.Р., Лукашов Д.В. Еколого-економічні основи природокористування: навчальний посібник. Львів: «Новий Світ-2000», 2013. 350 с.
 22. Сапко О.Ю. Система екологічного управління: конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2020.
 23. Системний аналіз якості навколишнього середовища: підручник / Сафранов Т.А., Адаменко Я.О., Приходько В.Ю. та ін. Одеса: Екологія, 2015. 244 с.
 24. Сокур М.І., Шмандій В.М., Бабець Є.К., Білецький В.С., Мельнікова І.Є., Харламова О.В., Шелудченко Л.С. Екологічна безпека та економіка: монографія. Кременчук: ПП Щербатих О.В., 2023. 240 с.
 25. Солуха Б.В., Фукс Г.Б. Міська екологія. Київ, 2003. 338 с.
 26. Техноекологія: підручник / За ред. Мальованого М.С. Херсон: Олді-Плюс, 2014. 616 с.
 27. Тимощук М.О. Екологічна оцінка планів, програм, проєктів. Конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2022. 102 с.
 28. Чугай А.В., Сафранов Т.А. Методи оцінки техногенного впливу на довкілля: навчальний посібник. Одеса: ОДЕКУ, 2022. 115 с.
 29. Хилько М.І. Екологічна безпека України: навчальний посібник. Київ, 2017. 266 с.
 30. Юрасов С.М., Сафранов Т.А., Чугай А.В. Оцінка якості природних вод: навчальний посібник. Одеса: Екологія, 2012. 168 с.
 31. Applied Ecology and Environmental Management. <https://www.routledge.com/Applied-Ecology-and-Environmental-Management/book-series/CRCAPPECOENV> (Accessed 22 March 2021).
 32. Hermann Remmert. Ecology: A Textbook 1st Edition. Available at: <https://www.amazon.com/Ecology-Textbook-Hermann-Remmert/dp/3540100598> (Accessed 22 March 2021).
 33. Foundations of Ecology: classic papers with commentaries. Available at: <https://press.uchicago.edu/ucp/books/book/chicago/F/bo3613618.html> (Accessed 22 March 2021).
 34. Odum E.P. Fundamentals of Ecology, 3rd Edition, W.B. Saunders Company, Philadelphia-London-Toronto, 1971. Available at: [https://www.scirp.org/\(S\(i43dyn45teexjx455qlt3d2q\)\)/reference/ReferencesPapers.aspx?ReferenceID=651607&utm_campaign=296533276_16801096996&utm_source=lixiaofang&utm_medium=adwords&utm](https://www.scirp.org/(S(i43dyn45teexjx455qlt3d2q))/reference/ReferencesPapers.aspx?ReferenceID=651607&utm_campaign=296533276_16801096996&utm_source=lixiaofang&utm_medium=adwords&utm) (Accessed 22 March 2022),
 35. Michael Begon, Colin R. Townsend, John L. Harper. Ecology: from individuals to ecosystems. Available at: <https://www.amazon.com/ecology-individuals-ecosystems-michael-begon/dp/1405111178> (Accessed 22 March
-

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ІСПИТУ

Зміст тестових завдань визначено Програмою фахового іспиту для вступу на навчання для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за освітньо - науковою програмою «Екологічні аспекти природокористування» спеціальності Е2 Екологія на основі ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста). Результат фахового випробовування оцінюють за шкалою **від 0 до 100 балів**:

0-59 балів – незадовільно; 75-89 балів – добре;
60-74 бали – задовільно; 90-100 балів – відмінно.

Тест для фахового іспиту складається з **50** тестових завдань закритого типу. До кожного завдання подано чотири варіанти відповідей (А, Б, В, Г), **один з яких правильний**.

Критерії оцінювання іспиту за фахом

ТЗ із вибором однієї правильної відповіді	Кількість балів
• неправильна відповідь, або вказано більше однієї відповіді, або відповідь не надано	0 балів
• правильна відповідь	2 бали
• мінімальна кількість тестових балів, яка дає право на участь в конкурсному відборі	60 балів
• максимальна кількість балів, яку можна набрати, правильно виконавши всі завдання тесту	100 балів

Під час проведення вступного випробування не допускається користування електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням Приймальної комісії. У разі використання вступником під час вступного випробування сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки) він відсторонюється від участі у випробуваннях, про що складається акт, в якому атестаційна комісія вказує причину відсторонення та час. У разі використання заборонених джерел абітурієнт, на вимогу члена атестаційної комісії, залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку.

Апеляція подається письмово у вигляді заяви у довільній формі на ім'я відповідального секретаря Приймальної комісії ОНУ імені І.І. Мечникова.

Апеляційна заява подається вступником особисто згідно з Положенням про апеляційну комісію Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Предметом апеляції може бути тільки оцінка з вступних випробувань. Не розглядаються апеляції, подані невчасно або з порушенням процедури подання.

Вступники, які не з'явилися на вступне випробування без поважних причин у зазначений за розкладом час, до участі у подальших іспитах та конкурсному відборі не допускаються.

Голова фахової
атестаційної комісії



Ангеліна ЧУГАЙ